

Sprawa C-419/20

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

8 września 2020 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Finanzgericht Hamburg (Niemcy)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

1 września 2020 r.

Strona skarżąca:

F. Reyher Nchfg. GmbH & Co. KG

Druga strona postępowania:

Hauptzollamt Hamburg

[...]

Finanzgericht Hamburg (sąd ds. finansowych w Hamburgu)

Postanowienie

W sprawie

F. REYHER Nchfg. GmbH & Co. KG

[...],

[...] Hamburg

– strona skarżąca –

[...]

p r z e c i w k o

Hauptzollamt Hamburg (głównemu urzędowi celnemu w Hamburgu)

[...] Hamburg

– druga strona postępowania –

d o t y c z ą c e j odsetek

wspólna, czwarta izba Finanzgericht Hamburg (sądu ds. finansowych w Hamburgu) dla krajów związkowych Wolnego i Hanzeatycznego Miasta Hamburg, Dolnej Saksonii i Szlezwiku-Holsztynu w dniu 1 września 2020 r. [...]

[...] **[Or. 2]**

postanowiła:

I. Postępowanie zostaje zawieszono do czasu wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

II. Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się następujące pytanie prejudycjalne w sprawie wykładni aktów instytucji Unii:

Czy naruszenie prawa Unii jako przesłanka roszczenia o odsetki, które Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wywodzi z prawa Unii, występuje również wtedy, gdy organ państwa członkowskiego ustala należność celną, stosując prawo Unii, jednak sąd państwa członkowskiego stwierdza następnie, że nie zostały spełnione faktyczne przesłanki pobrania należności celnej?

[...] **[Or. 3]**

Stan faktyczny:

- 1 Uczestnicy postępowania prowadzą spór o odsetki od niezgodnie z prawem ustalonych ceł antydumpingowych, które zostały zwrócone po wydaniu prawomocnego wyroku przez Finanzgericht Hamburg (sąd ds. finansowych w Hamburgu).
- 2 W latach 2010 i 2011 skarżąca dokonywała przywozu elementów złącznych nabywanych od przedsiębiorstwa mającego siedzibę w Indonezji, będącego spółką zależną jednego z głównych chińskich producentów takich elementów. Przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej podlegał cłu antydumpingowemu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 91/2009¹. Będący drugą stroną postępowania Hauptzollamt (zwany dalej „głównym urzędem celnym”), opierając się na badaniach Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć (OLAF), uznał, że elementy złączne przywożone przez

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 91/2009 z dnia 26 stycznia 2009 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych elementów złącznych z żeliwa lub stali pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej, Dz.U., 2009, L 29, s. 1.

skarżącą pochodzą z Chińskiej Republiki Ludowej, w związku z tym na podstawie kilku decyzji z 2013 r. nałożył on na skarżącą cła antydumpingowe, które skarżąca w konsekwencji uiściła.

- 3 Wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2019 r. [...] Finanzgericht Hamburg (sąd ds. finansowych w Hamburgu) uwzględnił skargę skarżącej i uchylił nałożone na nią cła antydumpingowe, ponieważ będący drugą stroną postępowania główny urząd celny, którego obciążał ciężar dowodu, nie wykazał, że przywożone elementy złączne pochodzą z Chińskiej Republiki Ludowej; wyrok z dnia 3 kwietnia 2019 r. jest prawomocny.
- 4 W maju 2019 r. będący drugą stroną postępowania główny urząd celny zwrócił skarżącej zapłacone przez nią cła antydumpingowe, lecz oddalił wniosek skarżącej o odsetki od zapłaconych przez nią ceł za okres od ich pobrania do zwrotu.
- 5 Po oddaleniu odwołania skarżącej, wniosła ona skargę w dniu 10 lutego 2020 r. Uważa ona, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wyrok Trybunału z dnia 18 stycznia 2017 r., Wortmann, C-365/15) [Or. 4] ma prawo do żądanych przez siebie odsetek. Trybunał orzekł, że w przypadku gdy należności celne przywózowe, włącznie z cłami antydumpingowymi, zostały pobrane z naruszeniem prawa Unii, zainteresowany, który uiścił przedmiotowe należności celne, ma prawo nie tylko do zwrotu pobranych kwot, ale także do związanych z tym zwrotem odsetek liczonych od dnia uiszczenia tych kwot. To prawo do odsetek zgodnie z prawem Unii istnieje nie tylko w sytuacjach, w których Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził nieważność względną rozporządzenia antydumpingowego, na podstawie którego cło zostało pobrane. Należności celne przywózowe są również wtedy nakładane z naruszeniem prawa Unii, gdy niezgodność z prawem ustalenia tych należności wynika z kontroli sądowej danej sprawy, tak jak w niniejszym przypadku. W związku z czym od należności tych należy również zapłacić odsetki. Jedynym czynnikiem decydującym o obowiązku zapłaty odsetek jest to, że ostatecznie od zainteresowanej osoby zostały niesłusznie pobrane należności celne.
- 6 Będący drugą stroną postępowania główny urząd celny w odpowiedzi na skargę podnosi przede wszystkim zarzut, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej obowiązek zapłaty odsetek istnieje jedynie w przypadku, gdy należności celne podlegają zwrotowi na podstawie stwierdzenia przez Trybunał nieważności względnej lub bezwzględnej rozporządzenia antydumpingowego. Taka sytuacja nie ma miejsca w niniejszej sprawie. Odwołanie się do przepisów krajowych dotyczących odsetek – takich jak odsetki należne od momentu zawisłości sporu na podstawie § 236 AO (Abgabenordnung – ordynacji podatkowej) – zostało wykluczone ze względu na jednoznaczny przepis art. 116 ust. 6 UKC (unijnego kodeksu celnego). [Or. 5]

Uzasadnienie rozstrzygnięcia:

7 [...]

8 Izba orzekająca postanowiła zawiesić postępowanie [...] i skierować do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przedstawione w sentencji pytanie celem wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym, gdyż ocena prawna tej sprawy nie jest jednoznaczna.

I. Ramy prawne

9 Poniższe przepisy są istotne dla rozstrzygnięcia sporu:

1. Przepisy krajowe

10 Ordynacja podatkowa (zwana dalej „AO”) w brzmieniu opublikowanym w dniu 1 października 2002 r. (BGBl. I s. 3866):

§ 1 Zakres zastosowania

(1) Niniejszą ustawę stosuje się do wszystkich podatków, w tym zwrotów podatku, regulowanych przez prawo federalne lub prawo Unii Europejskiej, jeżeli są one administrowane przez federalne organy podatkowe lub organy podatkowe krajów związkowych.

(...)

(3) Przepisy niniejszej ustawy stosuje się odpowiednio do podatkowych należności ubocznych, z zastrzeżeniem pierwszeństwa prawa Unii Europejskiej (...).

§ 3 Podatki, podatkowe należności uboczne

(1) Podatki są świadczeniami pieniężnymi, które nie stanowią wynagrodzenia za określone świadczenie i które w celu osiągnięcia przychodu w interesie publiczno-prawnym są nakładane na wszystkich, którzy spełniają przesłanki, z którymi ustawa wiąże obowiązek zapłaty; uzyskanie przychodu może być celem drugorzędny.

(...)

(3) Należności celne przywozowe i należności celne wywozowe, o których mowa w art. 5 pkt 20 i 21 unijnego kodeksu celnego są podatkami w rozumieniu niniejszej ustawy (...). **[Or. 6]**

(4) Odsetki zgodnie z §§ 233–237, (...) odsetki od należności celnych przywozowych i wywozowych, o których mowa w art. 5 pkt 20 i 21 unijnego kodeksu celnego (...) są podatkowymi należnościami ubocznymi.

§ 37 Roszczenia wynikające z zobowiązań podatkowych

(1) Roszczenie o zapłatę podatku, roszczenie o zwrot podatku, roszczenie z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe, roszczenie o podatkowe należności uboczne, roszczenie o zwrot podatku zgodnie z ust. 2 oraz roszczenia o zwrot podatku uregulowane w odrębnych ustawach podatkowych są roszczeniami wynikającymi z zobowiązań podatkowych.

(2) Jeżeli podatek, zwrot podatku, kwota z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe lub podatkowe należności uboczne zostały zapłacone lub zwrócone bez podstawy prawnej, ten, na którego rachunek płatność została dokonana, jest uprawniony wobec odbiorcy płatności do żądania zwrotu zapłaconej lub zwróconej kwoty (...).

§ 233 Reguła

Roszczenia wynikające z zobowiązań podatkowych (§ 37) podlegają oprocentowaniu tylko wtedy, gdy jest to przewidziane w ustawie (...).

§ 236 Odsetki od zwróconych kwot należne od momentu zawisłości sporu

(1) Z zastrzeżeniem ust. 3, w przypadku gdy prawomocnym orzeczeniem sądowym lub w oparciu o takie orzeczenie ustalona kwota podatku zostanie obniżona lub zostanie przyznany zwrot podatku, od kwoty podlegającej zwrotowi należne są odsetki od dnia wszczęcia postępowania do dnia zwrotu (...).

2. Przepisy prawa Unii

- 11 a) **Wspólnotowy kodeks celny** (zwany dalej „WKC”): rozporządzenie Rady nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 1, z późniejszymi zmianami)

Artykuł 241

Dokonanie przez organy celne zwrotu należności celnych przywozowych lub należności wywozowych, jak również odsetek od kredytu lub odsetek za zwłokę, które mogły zostać pobrane przy uiszczaniu tych należności, nie nakłada na te organy obowiązku wypłaty odsetek. Jednakże odsetki wypłaca się, gdy:

- decyzja w sprawie wniosku o udzieleniu zwrotu nie zostanie wykonana w terminie trzech miesięcy od dnia jej wydania,
- przewidują to przepisy krajowe.

(...)

- 12 b) **Unijny kodeks celny** (zwany dalej „UKC”): rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r.

ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. 2013, L 269, s. 1, z późniejszymi zmianami): **[Or. 7]**

Artykuł 116

(1) Z zastrzeżeniem warunków ustanowionych w niniejszej sekcji kwoty należności celnych przywozowych lub wywozowych podlegają zwrotowi lub umorzeniu z następujących powodów:

a) zawyżenie kwot należności celnych przywozowych lub wywozowych;

(...)

(6) Zwrot nie powoduje wypłaty odsetek przez właściwe organy celne.

(...).

II. Znaczenie pytania prejudycjalnego dla rozstrzygnięcia

- 13 Izba orzekająca nie ma wątpliwości na gruncie prawa Unii, że skarżąca może dochodzić co najmniej odsetek należnych od momentu zawisłości sporu na podstawie przepisu krajowego § 236 ust. 1 zdanie pierwsze AO. Na podstawie prawomocnego rozstrzygnięcia izby orzekającej z dnia 3 kwietnia 2019 r. [...] będący drugą stroną postępowania główny urząd celny zwrócił skarżącej w maju 2019 r. zapłacone przez nią cło antydumpingowe; przesłanki § 236 ust. 1 zdanie pierwsze AO są w tym przypadku spełnione. Izba orzekająca nie ma również uzasadnionych wątpliwości, że art. 116 ust. 6 UKC, zgodnie z którym – w przeciwieństwie do poprzedniego przepisu art. 241 akapit pierwszy zdanie drugie WKC – w przypadku zwrotu nie są wypłacane odsetki przez właściwe organy celne, nie wyłącza zastosowania przepisu § 236 ust. 1 zdanie pierwsze AO.
- 14 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału uważa się na ogół, że przepisy proceduralne mają zastosowanie do wszystkich postępowań zawisłych w momencie ich wejścia w życie, w odróżnieniu od przepisów materialnych, które są zazwyczaj interpretowane w ten sposób, iż nie obowiązują w stosunku do sytuacji powstałych przed ich wejściem w życie (zob. wyrok Trybunału z 23 lutego 2006 r., Molenbergnatie, C-201/04, pierwszy punkt sentencji). Inaczej może być tylko na zasadzie wyjątku, gdy z brzmienia, celu lub systematyki właściwych regulacji prawa Unii wynika jasno, że należy im przypisać taką moc wsteczną (zob. wyrok Trybunału z dnia 19 marca 2009 r., Mitsui Co. Deutschland, C-256/07, pkt 32). Przepis art. 116 ust. 6 UKC jest przepisem prawa materialnego, który wprawdzie zawiera również przepisy proceduralne (np. terminy), ale te przepisy proceduralne nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ponieważ **[Or. 8]** strony spierają się wyłącznie o to, czy dochodzone przez skarżącą roszczenie o odsetki jest wyłączone na podstawie art. 116 ust. 6 akapit pierwszy UKC. Ani brzmienie art. 116 UKC, ani motywy

rozporządzenia (UE) nr 952/2013 nie wskazują na to, że art. 116 ust. 6 akapit pierwszy UKC należy uznać, wbrew regulacji art. 288 ust. 2 w związku z art. 288 ust. 1 UKC, za przepis materialny mający moc wsteczną. Dlatego też przepis materialny art. 116 ust. 6 akapit pierwszy UKC ma zastosowanie wyłącznie do zobowiązań celnych powstałych od dnia 1 maja 2016 r. [...]. Do zobowiązań celnych powstałych, tak jak w tym przypadku, przed wejściem w życie UKC – a mianowicie w 2013 r. – stosuje się w dalszym ciągu w niezmienionym brzmieniu przepisy materialne wspólnotowego kodeksu celnego, a zatem również art. 241 akapit pierwszy zdanie drugie tiret drugie WKC, zgodnie z którym odsetki wypłaca się, gdy przewidują to przepisy krajowe.

- 15 Jednakże na gruncie prawa Unii nie jest jednoznaczne, czy skarżąca może również żądać odsetek za okres od uiszczenia cła antydumpingowego ustalonego niezgodnie z prawem przez będący drugą stroną postępowania główny urząd celny. Takie roszczenie o odsetki nie ma żadnej podstawy prawnej w prawie krajowym. Powodzenie skargi wniesionej przez stronę skarżącą zależy raczej od tego, czy może ona oprzeć swoje żądanie odsetek na roszczeniu wywiedzionym przez Trybunał z prawa Unii. Izba orzekająca ma jednak wątpliwości, czy przesłanki roszczenia o odsetki wysnutego przez Trybunał z zasady skuteczności prawa Unii są spełnione również w konstelacji – takiej jak w niniejszej sprawie, gdy organ państwa członkowskiego ustalił należność celną, stosując prawo Unii, ponieważ był przekonany, że (unijne) przesłanki prawne do pobrania należności celnych zostały spełnione, ale później sąd państwa członkowskiego stwierdził, że przesłanki faktyczne dla pobrania należności celnych nie zostały wykazane, a zatem należność ta została pobrana z naruszeniem prawa Unii. [Or. 9]

III. Rozważania prawne izby orzekającej

- 16 Trybunał orzekł niedawno w wyroku z dnia 18 stycznia 2017 r. (Wortmann, C-365/15, sentencja), że w przypadku pobrania należności celnych z naruszeniem prawa Unii, państwa członkowskie są na podstawie prawa Unii zobowiązane względem podmiotów mających prawo do zwrotu do zapłaty związanych z tym zwrotem odsetek, liczonych od dnia zapłaty przez owe podmioty należności celnych podlegających zwrotowi. Ten wyrok Trybunału stanowi kontynuację szeregu orzeczeń, w których Trybunał zobowiązał państwa członkowskie na podstawie prawa Unii nie tylko do zwrotu opłat pobranych z naruszeniem prawa Unii, ale również do zrekompensowania jednostce strat spowodowanych utratą możliwości dysponowania środkami finansowymi (zob. wyrok Trybunału z dnia 27 września 2012 r., Zuckerfabrik Jülich, sprawy połączone C-113/10, C-147/10 i C-234/10, pkt 65; wyrok z dnia 18 kwietnia 2013 r., Irimie, C-565/11, pkt 28). Wspólną cechą tych wyroków Trybunału jest to, że Trybunał stwierdził nieważność względną lub bezwzględną krajowej względnie unijnej podstawy prawnej obowiązku uiszczenia opłat z powodu naruszenia prawa Unii; zwrot należności był w każdym przypadku oparty na błędzie legislacyjnym.

- 17 W sprawie Zuckerfabrik Jülich (sprawy połączone C-113/10, C-147/10 i C-234/10) Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia nr 1193/2009², które stanowiło podstawę prawną dla pobrania opłaty produkcyjnej dla sektora cukru, z powodu naruszenia prawa Unii i stwierdził, że podmioty mające prawo do zwrotu kwot zapłaconych nienależnie z tytułu opłat produkcyjnych w sektorze cukru ustalonych w nieważnym rozporządzeniu mają również prawo do zapłaty związanych z tym odsetek (trzeci punkt sentencji). **[Or. 10]**
- 18 W sprawie Irimie (C-565/11), po stwierdzeniu przez inną izbę Trybunału naruszenia art. 110 TFUE przy nakładaniu przez państwo członkowskie podatku na ochronę środowiska (wyrok z dnia 7 kwietnia 2011 r., Tatu, C-402/09) i w nawiązaniu do wyroku w sprawie Zuckerfabrik Jülich Trybunał potwierdził, że państwa członkowskie są na podstawie prawa Unii zobowiązane do zwrotu wraz z odsetkami kwot podatków pobranych z naruszeniem prawa Unii (pkt 22), przy czym odsetki są co do zasady należne w okresie między dniem nienależnej zapłaty spornego podatku a dniem jego zwrotu (pkt 28).
- 19 Niedawny wyrok Trybunału w sprawie Wortmann został poprzedzony postępowaniem, w którym Trybunał stwierdził nieważność rozporządzenia nr 1472/2006 nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz niektórych produktów pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (wyrok z dnia 2 lutego 2012 r., Brosmann Footwear, C-249/10 P). W sprawie Wortmann Trybunał uznał następnie – jak już wskazano – że w przypadku pobrania należności celnych przywozowych z naruszeniem prawa Unii państwa członkowskie są na podstawie prawa Unii zobowiązane do zapłaty odsetek od zwracanych należności liczonych od dnia zapłaty należności celnych podlegających zwrotowi (sentencja).
- 20 Orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym państwa członkowskie są zobowiązane do zwrotu opłat pobranych z naruszeniem prawa Unii, wraz z odsetkami, wydaje się opierać na założeniu, że jeżeli Trybunał uzna akty organów Unii tudzież państw członkowskich za względnie lub bezwzględnie nieważne z powodu naruszenia prawa Unii, skutki tych aktów powinny co do zasady ustać (argumentacja a contrario z art. 264 akapit drugi TFUE). Z powyższego wniosku wynika, że podmiotom prawa przysługuje uprawnienie do zwrotu nie tylko nienależnie pobranych opłat, lecz także kwot zapłaconych na rzecz tego państwa lub zatrzymanych przez to państwo w bezpośrednim związku z tymi opłatami, w tym również strat spowodowanych utratą możliwości dysponowania środkami finansowymi (zob. **[Or. 11]** wyrok Trybunału z dnia 27 września 2012 r., Zuckerfabrik Jülich, sprawy połączone C-113/10, C-147/10 i C-234/10, pkt 65; podobnie także wyrok Trybunału z dnia 12 grudnia 2006 r., Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, pkt 205). Jedynie w ten sposób można przywrócić sytuację, jaka miałaby miejsce, gdyby nie wydano aktu prawnego wykonującego rozporządzenie Unii, którego względną lub bezwzględną

² Rozporządzenie (WE) nr 1193/2009 z dnia 3 listopada 2009 r., Dz.U. 2009, L 321, s. 1.

nieważność następnie stwierdzono lub aktu wykonawczego do ustawy podatkowej państwa członkowskiego, która jest niezgodna z prawem Unii (zob. w tym względzie również opinia rzecznika generalnego M. Sancheza-Bordony, C-365/15, pkt 66).

- 21 Opisana powyżej sytuacja prawdopodobnie znacznie różni się od przypadku będącego przedmiotem postępowania głównego. Wprawdzie podkreślany przez Trybunał aspekt rekompensaty za niekorzystną sytuację majątkową podmiotu prawa spowodowaną utratą możliwości dysponowania środkami finansowymi (zob. wyrok Trybunału z dnia 27 września 2012 r., Zuckerfabrik Jülich, sprawy połączone C-113/10, C-147/10 i C-234/10, pkt 65; wyrok z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie Irimie, C- 565/11, pkt 21), ma zastosowanie również w stanach faktycznych, w których dany podmiot jest niezgodnie z prawem obciążony opłatami, ponieważ nie są spełnione (unijne) wymogi prawne dotyczące nakładania opłat. Dla podmiotu zobowiązanego do zapłaty należności nie powinno stanowić różnicy, czy uiszczył on te należności na podstawie rozporządzenia lub normy sprzecznych z prawem Unii, czy też – jak w niniejszej sprawie – na podstawie niezgodnej z prawem Unii, gdyż błędnej decyzji organu celnego. W obu tych wariantach stanów faktycznych podmiot prawa nie ma do dyspozycji pobranej kwoty pieniężnej, z której mógłby swobodnie korzystać, gdyby organy celne przestrzegały prawa Unii. Zdaniem izby orzekającej będzie to jednak czynić różnicę, czy podstawa prawna ustalenia należności została uznana przez Trybunał za względnie lub bezwzględnie nieważną, czy też podmiot prawa ma roszczenie o zwrot, ponieważ organ państwa członkowskiego w danym przypadku nieprawidłowo zastosował właściwe i ważne prawo Unii na podstawie nieprawidłowej oceny okoliczności faktycznych. W tym ostatnim przypadku powinna to być jedynie kwestia skorygowania [Or. 12] indywidualnej decyzji, która zasadniczo podlega przepisom danego państwa członkowskiego, podczas gdy w przypadku rozporządzenia lub przepisu, które zostały uznane przez Trybunał za względnie lub bezwzględnie nieważne, należy przywrócić pełną skuteczność prawa Unii.
- 22 W sprawie Littlewoods Retail i in. (wyrok z dnia 19 lipca 2012 r., C-591/10), która dotyczyła przypadku, w którym podatnik nadpłacił VAT pobrany przez państwo członkowskie z naruszeniem wymogów prawa Unii w zakresie tego podatku, Trybunał uznał jednak również, że państwa członkowskie są zobowiązane do zwrotu wraz z odsetkami kwot podatków pobranych z naruszeniem prawa Unii (pkt 26). W postępowaniu głównym w sprawie Littlewoods Retail i in. naruszenie prawa Unii nie opierało się na przepisie prawa krajowego czy prawa Unii, który został następnie uznany przez Trybunał za niezajdujący zastosowania lub nieważny. Naruszenie prawa Unii polegało na błędnym ustaleniu zbyt wysokiej podstawy opodatkowania (zob. opinia rzecznika generalnego Trstenjaka z dnia 12 stycznia 2012 r. w sprawie C 591/10, pkt 6) i nie zostało również stwierdzone przez sam Trybunał, lecz opierało się wyłącznie na ustaleniach organu względnie sądu państwa członkowskiego. Trybunał podkreślił również w sprawie Wortmann, że zbadanie, czy należności zostały pobrane z naruszeniem prawa Unii „winno zostać zweryfikowane przez sąd krajowy” (zob.

wyrok z dnia 18 stycznia 2017 r., Wortmann, C 365/15, pkt 39). Stwierdzenie to mogłoby również przemawiać za tym, że naruszenie prawa Unii jako przesłanka wywiedzonego przez Trybunał z prawa Unii roszczenia o odsetki istnieje również wtedy, gdy organ państwa członkowskiego ustalił opłatę z naruszeniem prawnie wiążących przepisów prawa Unii, a sąd krajowy stwierdził to naruszenie prawa Unii.

- 23 W związku z wyrażonymi powyżej wątpliwościami co do wykładni właściwego prawa Unii izba orzekająca postanowiła skierować do Trybunału [Or. 13] pytanie prejudycjalne, o którym mowa w sentencji niniejszego wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

[...]

DOKUMENT ROBOCZY